

**SFATURI MEDICALE UTILE
PENTRU PĂRINȚI**

CUPRINS

- Alaptarea
- Bronsiolita
- Diversificarea
- Febra
- Enterocolita
- Gripa
- Infectiile respiratorii si colectivitatea
- Mituri in pediatrie
- Traumatisme craniene

Toate drepturile de autor aparțin Fundației Parinti din România.
Acum material nu poate fi reproducut parțial sau total fără acordul Fundației Parinti din România

Alaptarea

Alaptarea este actul fiziologic prin care o mama ii ofera bebelusului ei lapte matern, asigurandu-i astfel nutrientii absolut necesari unei cresteri si dezvoltari sanatoase.

Laptele matern este cel mai complex si mai sanatos aliment pentru un bebelus, prin capacitatea de a-si schimba permanent compositia, pentru a face fata nevoilor copilului, si singurul de care acesta are nevoie pana la varsta de 6 luni.

Organizatia Mondiala a Sanatatii recomanda alaptarea exclusiva, adica fara suplimente de tipul ceai, apa sau sucuri, a bebelusilor pana la varsta de 6 luni, urmand ca la aceasta varsta sa fie introduse alimentele solide, in paralel cu continuarea alaptarii pana la varsta de 2 ani sau mai mult, la alegerea mamei sau copilului.

Alaptarea este recomandata inca din prima ora de viata a bebelusului, apoi copilul trebuie alaptat la cerere.

Statisticile Organizatiei Mondiale a Sanatatii arata ca la nivel global doar 40% dintre bebelusii cu varsta sub sase luni sunt alaptati in mod exclusiv, un procent extrem de scazut. In ce priveste rata alaptarii in Romania, mai putin de 30% dintre copii cu varsta mai mica de 6 luni sunt alaptati.

Alaptarea prezinta o serie de avantaje atat pentru copil cat si pentru mama, cel mai important beneficiu fiind legatura emotionala puternica care se creaza intre mama si bebelus.

Beneficiile alaptarii pentru bebelus constau in faptul ca:

- **contribuie la intarirea sistemului imunitar** prin continutul in anticorpi care protejeaza copilul de alergii si infectii.
- **stimuleaza dezvoltarea cerebrala** prin compositia sa in nutrienti esentiali care contribuie la dezvoltarea cognitiva a copilului
- **reduce riscul aparitiei mortii subite a sugarului**
- **scade riscul de obezitate si aparitie a diabetului zaharat de tip 2** prin faptul ca bebelusii alaptati vor creste in greutate mai lent comparativ cu cei alimentati cu lapte praf, acesta fiind modul corect si sanatos de crestere
- **scade riscul aparitie a astmului bronsic**

- **creste eficienta vaccinurilor** prin imbunatatirea raspunsului sistemelor imunologice ale copilului la vaccin.
- **asigura dezvoltarea corespunzatoare a sistemului digestiv** prin faptul ca laptele matern se digera mai usor, evitand astfel suprasolicitarea acestuia
- **la copiii alaptati dentitia si muschii fetei se dezvoltă armonios**, asigurand un start bun in ce priveste diversificarea alimentatiei si avantajand dezvoltarea vorbirii

Avantajele alaptarii pentru mama constau in:

- **reducerea riscului de aparitie a depresiei post-partum** prin eliberarea oxytocinei in timpul alaptarii, denumita si hormonul fericirii si atasamentului
- **recuperarea mai rapida a mamei** - alaptarea ajutand uterul sa revina mai repede la dimensiunile dinaintea sarcinii si reducand sangerarile post-partum
- **reduce riscului de cancer mamar si ovarian**
- **reduce riscul de aparitie al osteoporozei**
- **asigura o scadere mai rapida in greutate** deoarece accelereaza arderea caloriilor, astfel kilogramele acumulate in mod firesc in timpul sarcinii sunt eliminate mai usor si intr-un timp mai scurt
- **confera mai multa comoditate** - lipsa somnului si grijile ce insotesc aparitia unui copil in familie, pot afecta mult proaspata mamica, insa alaptarea o ajuta sa se odihneasca in timpul noptii, ii ofera flexibilitate pentru ca poate sa-si hraneasca copilul in orice loc, iar hrana nu trebuie preparata sau incalzita.
- **are efect contraceptiv** daca bebelusul este alaptat exclusiv la san, iar intre alaptari nu exista pauze mai mari de 4 ore.

Bronsiolita acuta

Bronsiolita acuta este o boala inflamatorie a cailor respiratorii inferioare de calibră mic, produsă în peste 90% din cazuri de către un virus.

Boala apare în special în primii 2 ani de viață, în lunile de iarnă și la începutul primaverii, sub vîrstă de 1 an simptomele fiind mai severe, chiar și la sugarii anterior sănătoși.

Cei mai frecvenți factori implicați în apariția bronsiolitei sunt: condițiile precare de viață, neefectuarea imunizarilor curente, expunerea la fumul de țigăru și alimentația artificială. Copiii prematuri, cu malformatii cardiace congenitale sau imunodeficiente sunt predispuși să facă forme severe de bronsiolită.

Bronsiolita acuta debutează de obicei după contactul cu un copil mai mare sau cu un adult, care prezintă o boală respiratorie minoră. Ulterior, copilul dezvoltă simptome specifice unei infectii de cai respiratorii superioare care se manifestă prin obstrucție nazală, rinoree, febra moderată și lipsa poftei de mâncare. Pe parcurs poate apărea: tuse, exprimare prelungită, wheezing, raguseala, respirații rapide, tiraj intercostal, crize de apnee (oprirea respirației) și dificultăți în alimentație.

Formele usoare de bronsiolita acuta nu necesită internare în spital, acestea putând fi tratate ambulator. Tratamentul presupune asigurarea unei hidratari adecvate care să compenseze pierderile de lichide, combaterea febrei prin administrarea de antitermice, aspirarea secrețiilor nazofaringiene și reevaluarea pediatrică a copilului în cazul agravarii simptomelor.

Diagnosticul de bronsiolita acuta se stabilește pe baza simptomelor, singura investigație necesară în majoritatea cazurilor fiind pulsoximetria (metoda noninvasive ce măsoară concentrația oxigenului în sânge). Tratamentul antibiotic are indicație doar în formele medii și severe care se complica cu o suprainfecție bacteriană dovedită prin investigații suplimentare: hemoleucogramă, PCR, VSH, radiografie toracică. De asemenea, tratamentul cu bronhodilatatoare (Adrenalină) și glucocorticoizi, nu sunt recomandate de rutina, ci doar în formele medii/severe, acestea fiind administrate doar în spital sub

supraveghere medicală.

Un episod de bronziolită acută se vindeca de obicei în 7-10 zile, însă tusea poate persista până la 3 săptămâni.

Complicațiile ce pot apărea în contextul unei bronziolite acute sunt reprezentate de: crizele de apnee, insuficiența respiratorie acută, pneumonia/bronhopneumonia, otita medie), sau mai rar, septicemia.

Pe termen lung, aproximativ 50% dintre copiii care au prezentat forme medii/severe de bronziolită acută care au necesitat internare în spital, dezvoltă wheezing recurrent, astm sau bronziolită obliterantă.

Reguli de baza in diversificarea alimentatiei

Diversificarea reprezinta introducerea hranei semisolide, ulterior solide in alimentatia sugarului, in paralel cu alaptarea sau hranirea cu lapte praf.

Diversificarea alimentatiei trebuie sa inceapa in jurul varstei de 6 luni daca bebelusul a fost alaptat, sau dupa 4,5 luni in cazul in care alaptarea nu a fost posibila, acesta fiind hranit cu formula de lapte. Deoarece fiecare bebelus este diferit si are propriul ritm de dezvoltare, momentul inceperii diversificarii trebuie decis de catre medicul specialist dupa o evaluare atenta. Diversificare prea devreme poate duce la aparitia unor alergii alimentare cauzate de dezvoltarea insuficienta a sistemului digestiv, iar intarzierea ei poate determina deficiente in cresterea si dezvoltarea copilului.

- Diversificarea poate fi inceputa atat cu legume cat si cu fructe. In cazul inceperii diversificarii cu fructe exista posibilitatea ca legumele introduse ulterior sa fie refuzate de catre copil, in favoare fructelor care sunt mai dulci.
- Fiecare aliment nou va fi introdus la distanta de 2-3 zile fata de cel precedent. Aceasta regula trebuie respectata pana la introducerea tuturor alimentelor, pentru a permite sistemului digestiv al copilului sa se acomodeze treptat cu noul tip de alimentatie si pentru a putea identifica alimentele care produc intolerante.
- Copilul trebuie sa stea in timpul mesei in pozitie sezanda sau semisezanda. Ideal ar fi ca masa sa fie servita impreuna cu toti membrii familiei si sa nu fie intrerupta de alte activitati.
- Odata cu inceperea diversificarii, intre mese, se poate oferi copilului apa.
- Introducerea unui aliment nou se face doar daca copilul este sanatos. Daca este bolnav, diversificarea se amana pana la insanatosirea completa.

- Alimentele nou-introduse trebuie sa fie pasate, cel putin in prima luna de diversificare, apoi vor fi zdrobite in bucati mai mari, iar la aparitia primilor dintisorii se pot oferi legume si fructe sub forma de bucati/baghete.
- Cantitatea de aliment acceptata de copil va creste de la o masa la alta, astfel ca in decurs de 7-10 zile se ajunge la inlocuirea totala a unei mese de lapte. Fiecare masa va fi completata cu lapte matern sau lapte praf (in functie de modul in care a fost alimentat bebelusul inaintea inceperii diversificarii), acesta fiind oferit intotdeauna la sfarsitul mesei.
- Daca bebelusul refuza un aliment sau prezinta semne de intoleranta (varsaturi, diaree) nu trebuie sa insistam cu alimentul respectiv, ci il readucem in meniu dupa o perioada, in cantitati mici.
- Adaosul de sare si zahar pana la varsta de 1 an este INTERZIS. Intre 1 si 2 ani cantitatea acestora in mancaruri trebuie sa fie redusa.

Laptele de vaca nu este recomandat inainte de varsta de 18 luni catre, dar poate fi folosit la prepararea mancarurilor (piureuri, budinci etc). Acesta nu ofera nutrientii necesari dezvoltarii copilului, este greu de digerat si predispune la aparitia anemieei.

Ceaiul si sucurile de fructe se ofera doar in anumite situatii (raceli, afectiuni digestive etc), de preferinta la recomandarea medicului.

Febra la copil

Febra este o reactie de aparare a organismului in fata infectiilor, cresterea temperaturii corpului peste valoarea de 38°C indicand faptul ca sistemul imun produce anticorpi.

In functie de valoare, putem clasifica febra in:

- stare de subfebrilitate cand valorile sunt cuprinse intre $37,5-38^{\circ}\text{C}$
- febra usoara la valori cuprinse intre $38-38,9^{\circ}\text{C}$
- febra moderata la valori cuprinse intre $39-39,5^{\circ}\text{C}$
- febra inalta la valori mai mari de $39,5^{\circ}\text{C}$

Simptomele care pot aparea asociate febrei sunt:

- inrosirea fetei
- transpiratii, frisoane
- respiratii rapide
- moleseala, somnolenta sau, dimpotriva, irascibilitate
- mainile si picioarele copilului sunt reci, pe cand regiunea capului este mai calda
- lipsa potrei de mancare
- copiii mai mari pot acuza dureri de cap sau crampe musculare.

Masurile pe care trebuie sa le luam in caz de febra presupun:

- in primul rand masurarea temperaturii cu termometrul in aceeasi zona pentru a obtine valori reale; cea mai corecta masuratoare se face intrarectal la copii mici si axilar la copiii mai mari
- temperatura in camera in care se afla copilul trebuie sa fie cuprinsa intre 18 si 22°C si sa fie bine aerisita
- imbracamintea copilului trebuie sa fie cat mai sumara pentru a evita riscul supraincalzirii, insa se poate folosi o patura subtire pentru a inveli copilul in cazul in care acesta prezinta frisoane
- se administreaza antitermice de tipul Paracetamol si Ibuprofen in doze corecte, in functie de greutatea copilului
- se folosesc metode fizice pentru scaderea temperaturii: bai cu apa avand temperatura cu 2 grade mai mica decat temperatura corporala, sosete umede si impachetari cu un cearceaf umezit in apa la temperatura camerei

- hidratarea este esentiala pentru a compensa pierderile de lichide care survin in context febril
- odihna ajuta la recuperarea organismului indiferent de afectiune.

Cauzele care pot determina aparitia febrei sunt:

- infectiile virale sau bacteriene cu diferite localizari: tract respirator superior sau inferior, tract urinar
- febra poate aparea ca reactie post-vaccinala, in primele zile de la administrarea unui vaccin
- imbracamintea neadecvata poate duce la aparitia febrei prin supraincalzire.
- alte cauze mai rare implicate in aparitia febrei sunt: bolile autoimune, tumorile, transfuziile de sange sau post-interventie chirurgicala.

Consultul medical este absolut necesar atunci cand:

- febra apare la copii cu varsta mai mica de 3 luni,
- daca un copil prezinta febra inalta care nu cedeaza la administrarea de antitermice
- daca febra se asociaza cu refuzul consumului de lichide si alimente, iar starea copilului se agraveaza.

Enterocolita acuta

Enterocolita acuta este o infectie localizata la nivelul tractului digestiv, fiind determinata de bacterii, virusuri, ciuperci sau paraziti.

Manifestarile specifice unui episod de enterocolita acuta sunt:

- scaunele numeroase, moi
- greturi, varsaturi
- dureri abdominale
- febra, frisoane.

Patrunderea in organism a agentilor patogeni responsabili de producerea infectiei se face pe cale orala, prin consumul de apa sau alimente contaminate, sau din cauza mainilor murdare.

Epișoadele de enterocolita acuta apar cu o frecvență crescută în sezonul vară-toamnă.

Prevenția presupune:

- spalarea frecvența a mainilor
- spalarea fructelor și legumelor care sunt consumate proaspete
- pastrarea în condiții corespunzătoare a alimentelor preparate termic
- spalarea veselei doar cu apa potabilă

Tratamentul episoadelor de enterocolita acuta vizează:

- corectarea pierderilor de lichide prin administrarea unor cantități mici de apă la intervale scurte de timp
- instituirea unui regim alimentar care să fie menținut încă 2-3 zile după remiterea simptomelor
- combaterea varsaturilor prin administrarea de antiemetice
- calmarea durerilor abdominale prin administrarea de antispastice și aplicarea de căldură locală
- combaterea scaunelor moi prin administrarea de antidiareice

Tratamentul antibiotic este rezervat cazurilor în care tratamentul simptomatic administrat initial nu duce la ameliorarea simptomatologiei. Utilizarea neratională a antibioticelor poate duce la perturbarea florei intestinale normale, agravând starea unui copil cu enterocolita acuta.

Enterocolita acuta are o evoluție autolimitată în timp, motiv pentru care poate fi tratată la domiciliu, spitalizarea fiind necesară doar în cazul episoadelor de enterocolita care evoluează cu deshidratare medie sau severă.

Gripa

Gripa este o afectiune respiratorie contagioasa, produsa de virusurile gripale, care apare sub forma epidemiilor anuale, in lunile de iarna.

Gripa se raspandeste de la o persoana la alta, in principal atunci cand oamenii infectati tuseasc sau stranuta, ori prin contact direct sau indirect cu secretiile respiratorii ale persoanelor infectate care se afla pe mainile acestora sau pe suprafete contaminate.

Comparativ cu raceala obisnuita, care este produsa de alte virusuri respiratorii si nu de virusul gripal, gripa cauzeaza simptome mai severe, care se manifesta in decurs de una pana la patru zile de la producerea infectiei. Aceste simptome tend sa apară brusc si includ febra, tuse, dureri in gat, obstructie nazala, rinoree, precum si dureri de cap, dureri musculare, insotite de o senzatie de oboseala accentuata. Alte simptome care pot aparea in contextul gripei sunt: greata, varsaturile si diareea, acestea fiind mai frecvente in special la copii.

Gradul de severitate a infectiei cu virus gripal poate varia de la lipsa totală a simptomelor (cazurile asimptomatice) la o simptomatologie minora sau la forme severe precum pneumonia, insuficienta cardio-respiratorie sau encefalita gripala. Bolile cronice pre-existent ale aparatului respirator si cardiovascular, se pot decompensa si pot ameninta viata pacientului.

In cazurile necomplicate de gripa, simptomele se remit spontan in decurs de 7 zile de la debut.

Gripa poate afecta orice persoana, indiferent de varsta, insa exista cateva categorii mai vulnerabile in ce priveste imbolnavirea si aparitia complicatiilor:

- persoanele cu varsta peste 65 de ani
- persoanele cu boli cronice de tipul: afectiuni cardio-vasculare, diabet zaharat, astm bronsic, obezitate
- femeile insarcinate
- copiii cu varsta mai mica de 5 ani.

Sимptомы, заставляющие обратиться к врачу, которые требуют немедленного медицинского вмешательства:

- Fiebra care cedeaza greu la administrarea de antitermice
- Respiratii rapide
- Refuzul alimentatiei si consum redus de lichide

- Irascibilitate
- Stare de somnolenta accentuata

Masurile recomandate pentru a reduce riscul imbolnavirii cu virus gripal presupun:

1. Evitarea contactului apropiat cu persoanele bolnave de gripe sau care prezinta unul sau mai multe dintre urmatoarele simptome: febra, tuse, dureri in gat, dureri muskulare, dureri de cap, frisoane sau oboseala marcata.
2. Spalarea sau dezinfectarea frecventa a mainilor. Dezinfectantele pentru maini pe baza de alcool reduc cantitatea de virus gripal de pe mainile contaminate, insa spalarea cu apa si sapun este mult mai eficienta, cu conditia sa dureze cel putin 20 de secunde de fiecare data, iar la final sapunul de pe maini trebuie clatit cu apa din abundenta.
3. Vaccinarea anuala cu vaccin antigripal. Organizatia Mondiala a Sanatatii recomanda vaccinarea antigripala in primul rand persoanelor aflate in categoriile de risc (personal medical, persoane peste 65 ani, persoane cu afectiuni cronice, femei insarcinate) dar si a copiilor cu varsta mai mare de 6 luni.

Infectiile respiratorii si colectivitatea

Infectiile acute de cai respiratorii sau virozele respiratorii sunt infectii localizate la nivelul diferitelor segmente ale aparatului respirator: mucoasa nazala si/sau faringiana, mucoasa laringelui , mucoasa traheei, a bronșilor sau la nivelul plamanilor. Cele mai frecvente infectii sunt localizate la nivelul mucoasei nazale sau faringiene si sunt produse in majoritatea cazurilor de catre virusuri. Cele mai multe cazuri de viroze respiratorii se produc in sezonul toamna-iarna.

Sимptomele caracteristice infectiilor de cai respiratorii sunt: nasul infundat, secretii nazale, stranut, durere in gat, febra, oboseala, uneori asociidu-se si dureri de cap.

In general virozele respiratorii se vindeca in decurs de 7 - 10 zile, insa in unele cazuri se pot complica cu extinderea infectiei la nivelul urechii, caz in care vorbim de otita acuta, la nivelul sinusurilor paranasale cauzand sinuzita acuta, sau la nivelul plamanilor cauzand pneumonie. Aceste complicatii sunt suspectate in urmatoarele situatii:

- daca dupa 3-4 zile de tratament simptomatic cu antipiretice, decongestionante nazale, sirop pentru tuse, simptomele se agraveaza
- daca copilul acuza durere la nivelul urechilor
- daca un copil mai mic de 3 luni prezinta febra $> 39^{\circ}\text{C}$, respiratie dificila, refuza alimentatia si este somnolent

Modalitatea de transmitere a infectiilor de cai respiratorii se face:

- pe calea aerului, prin inhalarea particulelor eliminate de un copil bolnav, prin tuse sau stranut, particule ce contin virusul responsabil de producerea infectiei
- prin contact indirect cu obiecte sau suprafete contaminate de catre o persoana bolnava
- prin contact direct cu mainile contaminate ale bolnavului, dupa ce acesta tuseste sau stranuta acoperindu-si gura cu palmele. Din acest motiv trebuie sa folosim servetele de hartie in momentul in care stranutam sau tusim, iar ulterior sa le aruncam la gunoi, sau sa folosim pliul intern al cotului

Perioada de incubație intr-o viroza este de 24 - 72 de ore, iar simptomele apar ca urmare a raspunsului sistemului imunitar, care formeaza anticorpi impotriva infectiei.

In medii precum cresele, gradinitele sau scolile, transmiterea infectiilor este iminenta, deoarece copiii se joaca in aceeasi incapere, folosesc aceleasi jucarii sau obiecte, duc mana frecvent la ochi sau la gura, neconstientizand la varsta mica necesitatea spalarii frecvente a mainilor.

In primii ani de viata copiii se imbolnavesc des, acest lucru fiind insa modul prin care organismul devine mai puternic si mai pregatit sa faca fata expunerilor viitoare la virusurile si bacteriile cu care se va intalni pe parcursul vietii. In cazul copiilor care intra in colectivitate, sunt considerate ca fiind normale un numar de 6-8 infectii respiratorii pe an.

Foarte important de stiut in cazul virozelor respiratorii este faptul ca, desi antibioticul pare o solutie pentru tratament atunci cand simptomele sunt suparatoare, majoritatea infectiilor respiratorii sunt cauzate de virusuri, prin urmare antibioticul nu are nici un efect, ci dimpotriva poate dauna prin distrugerea florei normale bacteriene de la nivelul intestinului, aceasta avand rol esential in imunitate.

Masurile care pot fi luate pentru a reduce riscul de infectie se refera la:

- evitarea contactului cu persoane bolnave
- evitarea spatiilor inchise si aglomerate
- incaperile afectate de mucegai si expunerea copilului la fum de tigara pot predispus la infectii respiratorii repetate si aparitia complicatiilor
- membrii familiei care sunt bolnavi trebuie sa foloseasca servetele de hartie in momentul in care stranuta sau tusesc, iar ulterior sa le arunce la gunoi, sau sa foloseasca pliul intern al cotului pentru a stranuta, evitand astfel contaminarea cu virus a mainilor si a raspandirii lui
- spalarea frecventa a mainilor

Mituri in pediatrie

1. Impachetarile pentru reducerea febrei trebuie facute cu otet sau alcool sanitar

S-a demonstrat ca utilizarea impachetarilor cu alcool sanitar sau otet pentru scaderea febrei nu sunt doar ineficiente ci si foarte periculoase pentru copii, mai ales in cazul bebelusilor, doarece substantele alcoolice pot fi inhalate de catre copil si absorbite in circulatia sangvina pe calea transcutanata, producand intoxiciatie cu alcool care poate evolua catre coma sau chiar deces.

Modalitatea corecta de realizare a impachetarilor este prin invelirea corpului copilului cu un cearsaf umed, folosind apa la temperatura camerei, acesta fiind mentinut 5-10 minute pana se incalzeste, apoi se repeta procedeul.

2. Utilizarea batistei bebelusului poate stimula formarea secretiilor nazale

Batista bebelusului este un dispozitiv destinat curatarii nasului copiilor, in infectiile respiratorii, cand mucozitatile se formeaza in exces, impiedicand copilul sa respire normal si sa se poata alimenta. Aceasta se conecteaza la aspiratorul casnic, insa nu prezinta o putere de aspirare foarte mare, procesul fiind nedureros pentru copil.

Secretiile nazale se formeaza datorita procesului inflamator de la nivelul mucoasei nazale, independent de frecventa cu care este utilizata batista bebelusului. Neutilizand batista bebelusului mucozitatile nazale se acumuleaza, ajung din nas la nivelul gatului, provocand tuse, pot fi inghitite de catre copil, favorizand astfel aparitia complicatiilor, datorita suprainfectarii secretiilor pe care cei mici nu le pot elimina singuri.

3. Curentii de aer pot produce raceli

Studiile efectuate pe tema imbolnavirii in urma expunerii la frig nu au reusit sa confirme aceasta teorie, avand in vedere ca infectiile respiratorii se transmit pe calea aerului si sunt produse de virusuri sau bacterii. Numarul mai mare de imbolnaviri din sezonul rece poate fi explicat prin faptul oamenii petrec mai mult timp in spatii inchise, adesea neaerisite, ceea ce favorizeaza raspandirea mai rapida a infectiilor. Temperaturile scazute reprezinta de altfel un mediu potrivit pentru multiplicarea unor microorganisme responsabile de producerea racelilor.

4. Consumul de bauturi reci sau inghetata poate produce „rosu in gat”

„Nu ai voie sa mananci inghetata pentru ca vei face rosu in gat!” ...este o replica foarte frecvent auzita de copii, insa, la fel ca si in cazul mitului conform caruia daca stam in curent racim, „rosu in gat” este o infectie produsa de catre virusuri sau bacterii pe calea aerului. Consumul de inghetata sau bauturi reci nu pot produce infectie la nivelul gatului, ci dimpotriva, calmeaza durerea cauzata de inflamarea faringelui si amigdalelor.

5. Imbracamintea groasa poate feri copilul de infectii

Perceptia conform careia un copil imbracat cu mai multe straturi de imbracaminte nu va raci, este pe cat de neadevarata pe atat de nociva. Un copil imbracat prea gros comparativ cu temperatura mediului in care se afla, va avea un disconfort crescut, datorat faptului ca transpira mai mult, corpul lui se poate supraincalzi si astfel copilul va respira mai rapid, vehiculand un volum mai mare de aer, ceea ce va duce la cresterea riscului de a face infectii respiratorii.

Traumatisme craniene

Leziunile de natura traumatica reprezinta una dintre cele mai importante cauze de dizabilitate, tranzitorie sau permanenta, si mortalitate la copii.

Leziunile traumaticice la copiii cu varste mai mici de un an, survin in urma lovirilor accidentale de diverse obiecte dure sau a caderilor accidentale de la acelasi nivel sau de la inaltime.

O leziune la nivelul capului poate afecta oricare dintre urmatoarele structuri: pielea capului, craniul, creierul sau alte tesuturi si vase de sange din cap. Un traumatism usor poate avea ca urmari tumefierea zonei afectate si aparitia unei echimoze (vanatai), pe cand un traumatism sever poate produce o rana profunda, fracturi ale oaselor craniene, hemoragii intracraniene sau afectarea tesutului cerebral.

Sимptomele ce pot aparea in urma unui traumatism variază în funcție de cat de grava este leziunea.

Printre simptomele unui traumatism cranian usor la nivelul capului se numără:

- Înrosirea zonei și aparitia unei vanatai
- Plaga superficială la nivelul scalpului
- Durere de cap
- Sensibilitate crescută la zgomot și lumina
- Iritabilitate sau comportament anormal
- Ameteli
- Probleme de echilibru
- Greturi
- Tulburări de memorie sau de concentrare
- Tulburări somn
- Vedere neclară
- Sunete în urechi (tinnitus)
- Schimbari ale gustului
- Oboseala accentuată
- Lipsa de energie (letargie)

Simptomele cauzate de o leziune moderată sau severă în regiunea capului pot include oricare dintre urmatoarele:

- Confuzie
- Pierderea constientei
- Dureri de cap severe care nu cedeaza
- Greturi si varsaturi repetate
- Pierderea memoriei pe termen scurt
- Vorbire neclara
- Probleme de mers
- Transpiratii
- Culoarea palida a pielii
- Convulsii
- Sangerare la nivelul urechilor sau nasului
- Pupile dilatate
- Rani adanci la nivelul pielii capului
- Pastrarea starii de constienta, dar imposibilitatea de a vorbi sau a misca.

Copiii cu traumatisme usoare la nivelul capului nu au nevoie de obicei de tratament, in afara de monitorizare atenta timp de 24-48 de ore, interval de timp in care pot aparea unul sau mai multe dintre simptomele pe care le-am enumerat anterior. In zona afectata de traumatism se pot aplica comprese reci care pot fi schimbate la interval de 20-30 minute, pentru a reduce inflamatia. In cazul in care avem si o rana deschisa, este necesara curatarea plagii cu solutii dezinfectante fara alcool, de tipul Betadina/Rivanol si consult chirurgical in vederea suturarii plagii. Daca in primele ore de la producerea traumatismului durerea de cap persista, copilului i se poate administra medicatie antiinflamatoare in doza corespunzatoare greutatii sale.

In primele 2-3 zile dupa producerea traumatismului cranian se vor evita activitatatile solicitante din punct de vedere fizic si psihic pentru copil, acesta trebuind sa se odihneasca mai mult si sa respecte orele de somn.